

Конгрес СФУФТ: 20 років потому



У 1994 р. у Львові відбувся I конгрес Світової федерації українських фармацевтичних товариств, присвячений 125-річчю Галицького товариства аптекарів. Конгрес був ініційований МОЗ України, НВО «Укрфармація», Фармацевтичним товариством України, Канадським українським фармацевтичним товариством, Американським українським фармацевтичним товариством, АТ «Галичфарм», Українським техніко-господарським інститутом у Мюнхені

«НАМ НІХТО НЕ ДОПОМОЖЕ, ЯКЩО МИ САМІ СОБІ НЕ ДОПОМОЖЕМО»

Під час роботи Конгресу відбулося два пленарних засідання та шість секцій, з доповідями на яких виступили представники України, Росії, Молдови, Польщі, Чехії, Німеччини, Канади, США.

Зокрема, Богдан Яньо-Крук, представник Українського техніко-господарського інституту (УТГІ) у Мюнхені (Німеччина), зазначив, що ідея скликання Конгресу зародилася у колах фармацевтичного факультету УТГІ. Він наголосив, що проведення I конгресу Світової федерації українських фармацевтичних товариств (СФУФТ) стане важливою подією для українських фармацевтів як в Україні, так і в діаспорі, а також сприятиме подальшому розвитку навчальної, наукової, практичної та виробничої галузей фармації в Україні. Це дуже важливо, адже 70 років командна система керівництва руйнувала всі сфери життя, у тому числі фармацевтичну галузь. Наприклад, Україна продукувала 20% фармацевтичних препаратів, Росія — 70%, інші республіки — лише 10%.

Показовою з огляду на останні події в Україні є наступна цитата з виступу доповідача: «Нам ніхто не допоможе, якщо ми самі собі не допоможемо. Багаті держави світу не поспішають нам з допомогою. Пригадаймо наші перші визвольні змагання (1917–1920 рр.), коли Україна була заблокована з усіх боків. Антанта тоді не допустила в Україну ні однієї таблетки ацетилсаліцилової кислоти, закупленої на Заході урядом УНР. У другій світовій війні Український Червоний Хрест (УЧХ) при УПА, яка воювала за демократичні права для свого народу проти «імперії зла», не одержав ні однієї таблетки ацетилсаліцилової кислоти від демократичних держав Заходу. Критичну ситуацію лікування хворих ускладнювало те, що більшовики повели бактеріологічну війну проти повстанців, заражуючи наше населення черевним тифом або венеричними недугами на території, де воювало УПА». Попри те, «фармацевтичний сектор при УЧХ чесно сповнив свій обов'язок супроти нашого народу. Хоч не було між працівни-

ками УЧХ при УПА багато справжніх спеціалістів, проте зустрівшись з жорстокою більшовицькою дійсністю, кадри УЧХ шукали всяких способів розв'язання таких пекучих питань, як нестача ліків та брак фахового персоналу».

О. Клімов, представник УО «Укрфармація», наголосив, що в усіх регіонах України організована достатня кількість аптек з високим рівнем кваліфікації фармацевтичних працівників. Тому серед найважливіших проблем є будівництво сучасних фармацевтичних підприємств, тобто створення національної фармацевтичної промисловості із залученням іноземних інвестицій.

Про підготовку фармацевтичних фахівців в Канаді та роботу приватних аптек учасникам Конгресу розповів член Канадського товариства українських фармацевтів Омелян Хабурський. З результатами досліджень українського фармацевтичного ринку делегатів Конгресу ознайомила Оля Дужа із США.

То чому ж такий важливий і представницький форум світової спільноти фармацевтів став першим і останнім? Про це ми вирішили поцікавитися в головного організатора Конгресу, голови програмного комітету Любові Петрух, д-ра фарм. наук, проф., нині зав. кафедри фармацевтичної хімії ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького.

— Конгрес СФУФТ став значною подією для фармацевтів в Україні. Він відбувся на хвилі великого патріотичного піднесення у третій рік здобуття Україною незалежності та шаленому ентузіазмі, — наголошує Любов Петрух. — Натхнення, бажання працювати для України спонукали до творчості, нових зустрічей і контактів. Ми сподівалися на великі позитивні зміни. На жаль, сталося не так. За 20 років в нашій фармації відбулися певні зрушення, якісь окремі кроки. Системний поступ, на жаль, ні.

Захід є іншим, у них зовсім інша ментальність. Вони живуть сито і спокійно, впевнені у завтрашньому дні. А нам треба постійно боротися і доводити, що ми також щось можемо. Звісно, ніхто

**ЛЮБОВ ПЕТРУХ:
«Я ТВЕРДО
ВИРШИЛА
ПРАЦЮВАТИ
В УКРАЇНІ
І ДЛЯ УКРАЇНИ!»**



не заперечує, що у Заході є чого повчитися, але надто покладатися на їхню допомогу не варто. Тож провівши Конгрес, для себе я твердо вирішила працювати в Україні і для України.

Вважаю, що українські вчені і спеціалісти у сфері практичної фармації мають вартісні власні здобутки, які могли б бути успішно реалізовані в Україні. Мої наукові досягнення також, бо вони створені для покращання здоров'я людей в Україні та в усьому світі.

На мою думку, працелюбність і освітній потенціал українських вчених повинні розвивати українське суспільство і створювати авторитет українській державі.

А ЗДОБУТКИ І СПРАВДІ ВАГОМІ

Кафедра фармацевтичної хімії ФПДО ЛНМУ ім. Данила Галицького, яку очолює Любов Петрух, також створена 20 років тому з метою впровадити нову концепцію післядипломної підготовки провізорів, вдосконалення знань з контролю якості ліків провізорів аптечних мереж Львова та 8 західних областей.

Сучасна фармацевтична хімія — це наука про способи одержання і синтезу, виробництво ліків, хімічні, фізичні та фармакологічні властивості й умови зберігання ЛЗ, методи дослідження якісного і кількісного складу оригінальних субстанцій на їхній основі; наука про стандартизацію і контроль якості ліків.

Науково-дослідна та інноваційна робота кафедри у галузі фармацевтичної хімії спрямована на розроблення і впровадження у фармацевтичне виробництво оригінального українського препарату флуореніду авторства проф. Л.І. Петрух та дослідження фармако-технологічних і фармакологічних властивостей похідних флуорену, створення нових лікарських форм на основі флуореніду для медичної і ветеринарної практики.

Протимікробна (протитуберкульозна й антихламідійна) дія і лікарські форми флуореніду (таблетки, капсули, піхвові свічки, мазі, розчини, суспензії) на його основі демонструють доцільність і велику потребу використання вперше створених ЛЗ у різних галузях медицини.

Клінічна ефективність флуореніду доведена в комплексній хіміотерапії хворих із вперше виявленим деструктивним туберкульозом легень без проявів токсичних і токсико-алергічних реакцій. Цей ЛЗ застосовують у відповідних схемах хіміотерапії при туберкульозі легень. Субстанцію флуореніду та його дві лікарські форми внесено до «Національного переліку основних (життєво необхідних) лікарських засобів і виробів медичного призначення», Формулярного довідника із використання лікарських засобів в урології, андрології, сексопатології, нефрології, Формулярного довідника із використання лікарських засобів у акушерстві та гінекології.

На основі флуореніду захищено 45 дисертацій на здобуття вченого ступеня, з них канд. мед. наук 37, д-рів мед. наук — 8.

Науково-дослідні роботи, що виконані на основі флуореніду в різних містах України і Росії, охоплюють широкий спектр медичних спеціальностей, а саме: фізіатрія, фармакологія, акушерство і гінекологія, внутрішні хвороби, хірургія, урологія, нервові, очні, шкірні та венеричні хвороби, стоматологія; біологічні спеціальності: вірусологія, мікробіологія; фармацевтичні спеціальності: технологія ліків, фармацевтична хімія і фармакогнозія; стандартизація та організація виробництва лікарських засобів; ветеринарія: ветеринарна мікробіологія, вірусологія, епізоотологія, мікологія та імунологія; ветеринарна фармакологія з токсикологією.

— У 2013 р. стало відомо, що заводи припинили випуск субстанції і лікарських форм флуореніду. Вірю, що невдовзі випуск препаратів відновиться, — каже Любов Петрух.

Другий напрямок діяльності кафедри — продовження традиції, розпочатої Науковим товариством ім. Тараса Шевченка, а саме опрацювання медичних і фармацевтичних термінологічних систем та укладання орфографічних, тлумачних і енциклопедичних словників.

Протягом 1990–1995 рр. створено «Українсько-латинсько-англійський медичний тлумачний словник» (УЛАМТС), який охоплює близько 33 тис. медичних термінів з 36 основних спеціальностей і містить інформацію про правильність написання, вимову і сутність термінів, їх синоніми й самобутні українські назви. На його основі видавнича спілка «Словник» видала «Орфографічний словник українських медичних термінів» (1993 р.), який є новим типом спеціального словника, що допомагає правильно писати й вимовляти медичні слова і словосполучення.

Видання УЛАМТС вважається фундаментальною працею з медичної термінології, журналісти назвали його «Liber centurii» — «книгою сторіччя».

У 2005–2011 рр. колектив кафедри фармацевтичної хімії працював над укладанням перших двох томів «Українсько-латинсько-англійського медичного енциклопедичного словника» (УЛАМЕС). УЛАМЕС створений уперше в Україні і охоплює близько 50 тис. медичних термінів, серед них найновіші з основних медичних спеціальностей, а також з клінічної фармакології і фармації. У вересні 2014 р. побачать світ 3-й і 4-й томи УЛАМЕС.

— Французи і сьогодні промовляють як молитву слова Жана Дютура, — цитує Любов Петрух. — «Якщо існує загроза для мови народу, це означає, що є загроза і для існування держави». Всім українцям треба навчитися дорожити Україною, берегти її народ і мову, плекати і виявляти культуру національного представництва. Україна має бути українською.

Лариса Дедишина